

**TEXNIKA OLIY O'QUV YURTLARIDA CHET TILINI KASBIY
YO'NALTIRILGAN O'QITISH JARAYONIDA TALABALARNING KASBIY
KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISH.**

Samiyeva Oydin Maxmarayemovna

Axborot texnologiyalari va menejment universiteti talabasi

Annotatsiya: Maqola chet tillarini o'qitishga kasbiy yo'naltirilgan yondashuv asosida texnik oliy o'quv yurtlari talabalarining kasbiy kompetentsiyasini rivojlantirish va shakllantirishga bag'ishlangan bo'lib, u talabalarning kasbiy fikrlash xususiyatlarini hisobga olgan holda muayyan kasbiy, biznes, ilmiy sohalarida va vaziyatlarda chet tillarida muloqot qilish qobiliyatini shakllantirishni ta'minlaydi. Shuningdek, muallif chet tilini o'rganish, faol rivojlantiruvchi ta'lim va o'qituvchi va talaba hamkorligida talabalar duch keladigan muammolarga e'tibor qaratadi.

Kalit so'zlar: kasbiy yo'naltirilgan yondashuv, kasbiy kompetentsiya, chet tilining kommunikativ kompetensiyasi, talabalarining motivatsion tayyorgarligi, oliy texnik ta'limni insonparvarlashtirish, qadriyatlariga yo'naltirilgan dunyoqarash.

XXI asrning dolzarb ehtiyojlaridan biri chet tillarni biladigan va professional madaniyatlararo muloqotni amalga oshirishga tayyor bo'lgan yuqori malakali texnik mutaxassislariga bo'lgan ehtiyojdir. Zamonaviy mutaxassis nafaqat xorijiy hamkorlar bilan muloqot qila olishi, balki o'z ishida xalqaro miqyosda ham foydalana olishi kerak.

Kompetentsiya insonning ajralmas xususiyati sifatida uning bilimlari, ta'lim va hayotiy tajribasi, qadriyatlari va moyilliklaridan foydalangan holda real hayotiy vaziyatlarda yuzaga keladigan muammolar va tipik vazifalarni hal qilish qobiliyatini belgilaydi.

Professional va madaniy tajriba.

Sotsiologlarning tadqiqotlariga ko'ra, zamonaviy dunyoda eng "so'ralgan" qobiliyatlar ijodiy rivojlanish va o'z-o'zini rivojlantirish qobiliyati, muloqot jara-yonida ijodiy qarorlar qabul qilish qobiliyatidir va bu faqat yetarlicha yuqori amaliy til darajasiga erishilganda mumkin bo'ladi.

Xorijiy tillarni bilish bugungi kunda har bir inson uchun shaxsiy muloqot sharoitida ham, ta'lim muhitidagi muloqot holatlarida ham aloqa muammolarini samarali hal qilish uchun zarurdir. Chet tili kasbiy va ishlab chiqarish hayotining universal vositasiga aylanib bormoqda va bo'lajak mutaxassisning lingvistik malaka darajasiga qo'yiladigan talablar keskin oshdi, shuning uchun texnik universitetda chet tilini o'rgatishda talabalarda kasbiy kompetentsiyani rivojlantirish va shakllantirish muammosi tobora dolzarb bo'lib bormoqda. Mutaxassisning kasbiy malakasining yuqori darajasiga oliy o'quv yurtida o'qish davomida ega bo'lgan kasbiy ko'nikmalarga erishiladi.

Bugungi kunda shaxsiy rivojlanish parametrlari bilim, ko'nikma va qobiliyatlar emas, balki malakalardir. Kompetentsiya insonning ajralmas xususiyati sifatida uning bilimlari, ta'lim va hayotiy tajribasi, qadriyatlari va moyilliklaridan foydalan-gan holda real hayotiy

vaziyatlarda yuzaga keladigan muammolar va tipik vazifa-larni hal qilish qobiliyatini belgilaydi.

Chet tili boshqa o'quv fanlari kabi kommunikativ, ijtimoiy-madaniy, axborot va boshqa vakolatlarni rivojlantirishga yordam beradi. Biroq, zamonaviy malakali mutaxassislarni tayyorlashga bo'lgan tez ortib borayotgan talablar va ob'ektiv sabab-larga ko'ra shakllangan nolingvistik universitetda chet tilini o'qitish shartlari, shuningdek, asosiy me'yoriy hujjatda belgilangan yuqori talablar o'rtasida ziddiyat mavjud - *Xorijiy oliy ta'lim muassasalarini ko'p bosqichli tayyorlash tizimini dasturiy ta'minot va uslubiy ta'minlash. asosiy kompetensiyalar tarkibidagi kommunikativ komponent o'zining to'g'ri rivojlanishini olmasligiga olib keladi.*

Texnika universitetlarida chet tillarini o'rgatish amaliyoti shuni ko'rsatadiki, bo'lajak kasbiy muloqot sohasidagi mutaxassislarning og'zaki chet tilidagi profes-sional muloqotni bilish darajasi talabalarning professional chet tili muhiti bilan faol munosabatda bo'lishga tayyorligini ta'minlamaydi. Bitiruvchilar o'z mutaxassis-liklari bo'yicha adabiyotlarni o'qishlari, yodlangan mavzularni takrorlashlari mumkin, biroq chet tilida o'z fikrlarini erkin ifoda etishda, chet tilidagi professional muloqotda qatnashishda qiynaladilar. Kuzatishlar, suhbatlar va so'rovlar natijalari shuni ko'rsatadiki, o'quvchilar duch keladigan asosiy muammolar: kommunikativ funktsional lug'atni doimo yetarli darajada amalga oshira olmaslik, kommunikativ vazifaga mos keladigan aloqa turini tanlay olmaslik va shunga muvofiq o'z bayonotlarini shakllantirish. Ular, shuningdek, lingvistik vositalarni tanlashda, o'z bayonotlarining to'g'ri dizaynida noaniqlik bilan ajralib turadi, ammo zamonaviy jamiyat uchun bugungi universitet bitiruvchilari professional muvaffaqiyatli va harakatchan bo'lishlari, o'z kareralarini qurishlari, ichki va jahon bozorlarida shid-datli raqobat sharoitida ishlashlari va butun jamiyatning muvaffaqiyatli rivojla-nishiga faol hissa qo'shishlari muhimdir, chunki ular chet tilini o'qitishning amaliy maqsadlarini hisobga olmaydilar. Kasbiy yo'naltirilgan ingliz tilini o'rgatishda nafaqat ingliz tilida so'zlashuvchi mamlakatlarning, balki talabalar ixtisoslashgan sanoat va ilmiy sohasi yuqori darajada rivojlangan mamlakatlarning madaniyatini hisobga olish va ular bilan tanishish kerak, chunki ular, ehtimol, ushbu mamlakatlar mutaxassislari bilan muloqot qilishlari kerak.

Hozirgi vaqtda butun ta'lim tizimi kabi chet tillarini o'qitish ta'lim makoniga kirishi munosabati bilan islohot bosqichidan o'tmoqda. Chet tillari har doim til-shunos bo'lmagan talabaning kasbiy tayyorgarligining ajralmas tarkibiy qismi bo'lib kelgan, ammo o'quv jarayonida asosan faqat bitta funktsiya amalga oshirilgan - ma'lumot beruvchi va hatto cheklangan shaklda, chunki "to'rtta til ko'nikmalaridan (*o'qish, yozish, gapirish, tinglash*) faqat bittasi rivojlangan, passiv "o'qish" ga yo'naltirilgan.

Texnik sohada ingliz tilida muvaffaqiyatli muloqot qilish uchun mutaxassislar, birinchi navbatda, tinglab tushunish, gapirish va yozish bo'yicha o'z mahorat va ko'nikmalarini oshirishlari kerak. Chet tilini bilish kommunikativ kompe-tentsiyaning bir qismi sifatida faqat oliy kasbiy ta'limning Davlat ta'lim standart-lariga javob beradigan ushbu profil bo'yicha mutaxassislarning malaka xususiyatlari bilan belgilanadigan kasbiy ko'nikmalarga mos keladigan taqdiridagina muvaffa-qiyatli amalga oshiriladi. Shunday qilib, talabalarga

kasbiy yo'naltirilgan chet tilidagi muloqotni o'rgatishni o'z ichiga olgan chet tili bo'yicha kasbiy kommunikativ yo'naltirilgan o'qitish maqsadga muvofiq va uslubiy jihatdan asoslanadi.

Shu munosabat bilan, globallashuv sharoitida texnika universitetlarida chet tilini o'qitishga kasbiy yo'naltirilgan yondashuv ayniqsa dolzarb bo'lib bormoqda, bu talabalarning kasbiy fikrlash xususiyatlarini hisobga olgan holda muayyan kasbiy, biznes, ilmiy sohalarda va vaziyatlarda chet tillarida muloqot qilish qobiliyatini rivojlantirishni o'z ichiga oladi. Chet tillarini kasbiy yo'naltirilgan holda o'qitish hozirgi kunda ta'limni yangilashning ustuvor yo'nalishi sifatida e'tirof etilgan. Nolingvistik universitetda chet tilini o'rganishga professional yo'naltirilgan yonda-shuv nuqtai nazaridan shuni ta'kidlash mumkinki, universitetda til o'rganishning asosiy vazifasi talabalar tomonidan ajralmas elementi bo'lgan chet tilining kommu-nikativ kompetensiyasi bo'lgan kasbiy kompetentsiyani egallashdir. Kasbiy yo'nal-tirilgan ta'lim deganda talabalarning chet tilini o'rganishga bo'lgan ehtiyojlarini hisobga olishga asoslangan, ularning kelajakdagi kasbiy yoki mutaxassisligining xususiyatlari bilan bog'liq bo'lgan ta'lim tushuniladi. Bu o'quvchilarning shaxsiy fazilatlarini rivojlantirish, tili o'rganilayotgan mamlakatni madaniyatini bilish va kasbiy va lingvistik bilimlarga asoslangan maxsus ko'nikmalarni egallash bilan kasbiy yo'naltirilgan chet tilini o'zlashtirishning uyg'unligini o'z ichiga oladi.

Nolingvistik universitetda chet tilini kasbiy yo'naltirilgan holda o'qitish muta-xassislikni o'zlashtirish vositasi va kasbiy muloqot vositasi sifatida chet tilini o'rga-nish kabi tarkibiy qismlarni o'z ichiga oladi.

Mutaxassisning nafaqat yozma, balki kasbiy yo'naltirilgan og'zaki nutqni ham faol egallashi, chet tilida muloqot qila olishi davr talabidan yana biri. Biroq, faqat an'anaviy o'qitish usullaridan foydalangan holda (*ma'lumot o'qituvchidan talaba-larga boradi*) chet tilini faol o'zlashtirish bo'yicha belgilangan maqsadga erishil-maydi. Faol rivojlantiruvchi ta'limsiz, o'quvchilarni muloqotga jalb qilmasdan, teng sheriklik munosabatlari-siz shaxsning sub'ekt, jamiyat a'zosi va kasbiy shaxs sifatida to'liq rivojlanishi mumkin emas. Metodologlar chet tilini o'rgatishda yaxshi natijalarga erishishga imkon beruvchi yondashuvni taklif qilishadi:

- 1) nutq faoliyati turlarini o'zaro bog'liq holda o'qitish muammosini hal qilish bilan;
- 2) o'z kommunikativ niyatiga muvofiq nutq o'zaro ta'sirini tashkil qilish qobiliyati bilan;
- 3) ijtimoiy va situatsion rollar majmuini amaliy bilish;
- 4) mazmunli muloqotni amalga oshirish uchun nutq qobiliyatini rivojlantirish bilan, o'quvchilar e'tiborini grammatika va boshqa til qoidalariga emas, balki nutqning mazmuniga qaratganda.

Ushbu yondashuvni amalga oshirish tinglash va gapirishda kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirishga sezilarli hissa qo'shadi, bu esa chet tilida og'zaki muloqot qobiliyatlarini yuqori darajada rivojlantirishni ta'minlaydi. Bo'lajak mutaxassisning chet tilidagi nutq faoliyati (FLSA) bilan bog'liq kasbiy ko'nikma va ko'nikmalarini shakllantirish va uni tayyorlash mazmuni mutaxassisning kasbiy faoliyati jarayonida chet tilidan foydalanish sohalari va holatlarini belgilaydigan mutaxassis modeliga asoslanadi.

Zamonaviy texnika universitetlarida chet tilini o'qitish jarayonini o'quv materiallarini (*matnlar, topshiriqlar va mashqlar*) tanlash va tashkil etish, talabalarining o'quv ishlarining shakllari va usullari va o'qituvchining harakatlariga muvofiqligi nuqtai nazaridan tahlil qilish kelajakdagi mutaxassis shaxsining ijtimoiy qimmatli fazilatlarini rivojlantirish maqsadlariga mos kelishi kerak. Shaxsga yo'naltirilgan yondashuv doirasida o'quvchi dastlab o'rganish sub'ekti, rasmiy va norasmiy ta'lim natijasida, oilaning o'ziga xos sharoitlarida, ijtimoiy-madaniy muhitda, dunyoni idrok etish va tushunish jarayonida egallagan hayotiy tajriba tashuvchisi hisobla-nadi.

Subyektiv pozitsiya sodir bo'layotgan narsaga o'z munosabatini, ushbu jara-yonlarga shaxsiy ta'sir darajasini bilishni nazarda tutadi. Insonning sodir bo'layotgan voqealarga o'z munosabatini bilish keyingi hayotga va kasbiy faoliyatga moslashish uchun zarur shartdir.

Shunday qilib, asosiy e'tibor o'qituvchi tomonidan tayyor bilimlarni uzatishdan o'quvchilar tomonidan mustaqil ravishda bilimlarni izlash va ishlab chiqarishga o'tdi. Bu, o'z navbatida, o'qituvchi va talaba, o'quvchi va ta'lim muhiti o'rtasidagi munosabatlar uslubining o'zgarishini nazarda tutadi. Pedagogik ta'sirdan pedagogik o'zaro ta'sirga o'tish chet tillarini o'qitishning samarali usullarini izlash va amalga oshirish shartlaridan biridir.

Ta'lim jarayonidagi munosabatlarning yangi paradigmasi, shuningdek, o'quv jarayonini tashkil etish tamoyillarini o'quvchilarning mustaqil ta'lim faoliyatiga o'zgartirishi, o'z-o'zini tahlil qilish va o'z-o'zini baholash ko'nikmalarini shakllan-tirishga yordam beradigan, muloqot ko'nikmalarini, jamoada ishlashni rivojlan-tirishga yordam beradigan innovatsion texnologiyalarni talab qiladi.

Chet tillarini o'rgatish chet tilidagi matnlar va ma'lum talablarga javob beradigan maxsus topshiriq va mashqlardan foydalangan holda tashkil etilgan taq-dirdagina o'quvchilarning qadriyatga yo'naltirilgan dunyoqarashini boyitadi, shaxs-ning intellektual, hissiy va faoliyat sohasini rivojlantiradi.

Matnlarning mavzusi o'quvchilarning qiziqishlarini aks ettirishi, ham inson-parvarlik, ham kasbiy ma'lumotlarni o'z ichiga olishi, o'quvchilarni bo'lajak kasb vakillari, o'lkashunoslik va atrof-muhit muammolari bilan tanishtirishi, o'quvchi-larning tarix va madaniyat haqidagi bilimlarini faollashtirishi, o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishi kerak.

Muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan mashqlar tizimi odam-larning xatti-harakatlari va harakatlarining axloqiy mohiyatini baholashga bo'lgan hissiy munosabatni, tahlil qilish istagini uyg'otishi kerak; o'z harakatlarini jamiyatda qabul qilingan axloqiy me'yorlar nuqtai nazaridan izohlashga o'rgatish; matn, vaziyat va boshqalarning chuqur ma'nosini tushunishga o'rgatish. Bunda chet tillarini o'rgatish texnik yo'nalishdagi talabalarining insonparvarlik madaniyati darajasini ham oshiradi.

Oliy o'quv yurtlari va universitetlarning texnik fakultetlari talabalarining shaxsini rivojlantirish maxsus tanlangan o'qitish mazmuni (*matnlar, topshiriqlar, mashqlar*) hamda xorijiy tillarni o'qitishning zamonaviy texnologiyalaridan foyda-lanish orqali ularning insonparvarlik madaniyati darajasini oshirish orqali amalga oshirilishi mumkin.

Oliy texnik ta'limni insonparvarlashtirish vositasi sifatida chet tillarini o'qitish jarayonidan samarali foydalanishning eng muhim sharti - bu talabalarning inson-parvarlik madaniyatini shakllantirishga qaratilgan xorijiy tildagi o'quv material-larining gumanitar mazmunini idrok etishga motivatsion tayyorligidir. Umumiy bilim va gumanitar madaniyat darajalarini rivojlantirishning etarli darajasi mutaxas-sisga muzokaralar olib borish, odamlarni rag'batlantirish va ilhomlantirish, nizolarni hal qilish, doimiy ijodiy o'sishni ta'minlash, yangi professional g'oyalarni yaratish, ijtimoiy-madaniy qadriyatlar va texnologiyalardan foydalanish va boshqalar uchun professional zarur ko'nikmalarni beradi.

Talabalarning chet tilidagi matnlarning gumanitar mazmunini idrok etishga motivatsion tayyorgarligini amalga oshirish bir qator tashqi va ichki sharoitlar bilan belgilanadi, ulardan eng muhimi:

- ◆ chet tilidan amaliy mashg'ulotlar paytida psixologik qulay iqlim;
- ◆ pedagogik jarayonning insonparvarlik yo'nalishi; - o'quvchini o'quv jarayonining markaziga qo'yish;
- ◆ shaxsning o'zini o'zi anglash jarayonini faollashtirish va rag'batlantirish.

Chet tilini kasbiy yo'naltirilgan holda o'qitish maxsus o'quv majmualarini, jumladan, kasbiy yo'naltirilgan darsliklar va o'quv qo'llanmalar, audio-video mate-riallar, internet materiallari, kompyuter dasturlari va multimedia vositalarini yara-tishni talab qiladi. Hamkorlikda o'qitish, loyiha asosidagi usullar, yangi axborot texnologiyalari, internet resurslaridan foydalanish kabi zamonaviy pedagogik texno-logiyalar o'quv jarayoniga shaxsga yo'naltirilgan yondashuvni amalga oshirishga yordam beradi, o'quvchilarning qobiliyatlari va moyilliklarini hisobga olgan holda ta'limni individuallashtirish va differentsiallashtirishni ta'minlaydi.

Axborot texnologiyalarining o'quv jarayoniga jadal kirib borishi bizni o'quv-chilarga bilim berishda o'qituvchining roli va o'rnini qayta ko'rib chiqishga majbur qiladi. O'qituvchining vazifasi har bir talaba uchun amaliy tilni o'zlashtirish uchun sharoit yaratish, har bir o'quvchiga o'z faolligi va ijodkorligini ko'rsatishga imkon beradigan o'qitish usullarini tanlashdir. O'qituvchining vazifasi chet tillarini o'rga-nish jarayonida talabaning kognitiv faoliyatini faollashtirishdir. Amaliy darsda o'til-gan har qanday maxsus leksik mavzu osongina o'z hisobotiga aylanishi mumkin (*ko'pincha taqdimot shaklida*).

Chet tilini kasbiy va kommunikativ yo'naltirilgan o'qitish maqsadga muvofiq va uslubiy jihatdan asosli bo'lib, talabalarda chet tilidagi muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishni nazarda tutadi, ular kasbiy faoliyatning barcha turlarini bajarishlari uchun yetarli. Chet tilini bo'lajak mutaxassisning kasbiy yo'nalishini shakllantirish vositasi sifatida ko'rib, E.V. Roshchina ta'kidlashicha, *kasbiy yo'naltirilgan til materialini o'rgatishda talabaning maxsus bilimlarga ega bo'lish istagi va tilni o'zlashtirish muvaffaqiyati o'rtasida ikki tomonlama bog'liqlik o'rnatiladi*.

U chet tilini nolingvistik universitetda kasbiy va ijtimoiy yo'naltirishning samarali vositasi deb biladi. Muallifning fikricha, ushbu potentsialni amalga oshirish uchun quyidagi shartlar bajarilishi kerak:

- chet tili nutq faoliyati maqsadlarini aniq shakllantirish;

- ushbu faoliyatning ijtimoiy va kasbiy yo'nalishi;
- muayyan muammolarni hal qilishda tinglovchilarning qoniqishi;
- o'quvchilarda muayyan muammolarni hal qilishga ijodiy yondashish ko'nikmasini shakllantirish;
- ta'lim jamiyatida qulay psixologik muhit.

Kasbiy kompetentsiyani rivojlantirish va shakllantirish maqsadida kasbiy yo'naltirilgan muloqotni o'rgatish jarayoni, E. A. Shaturnayaning fikriga ko'ra, quyi-dagi shartlar bajarilganda samaraliroq bo'ladi:

- agar biz bu jarayonni shaxsiy-faol yondashuv asosida qursak;
- kasbiy yo'naltirilgan chet tilidagi muloqot bo'yicha o'qitish mazmunini tanlash vaziyat-tematik asosda amalga oshirilsa;
- o'qitish vositasi sifatida kasbiy yo'naltirilgan chet tilidagi muloqotni o'rgatishning lingvistik, uslubiy, madaniy parametrlari va tamoyillarini hisobga olgan holda tanlangan haqiqiy materiallardan foydalanilsa;
- agar o'qitish ushbu toifadagi talabalarga kasbiy yo'naltirilgan chet tilidagi muloqotni o'rgatishda texnik oliy o'quv yurti talabalarida kasbiy kompetentsiyani rivojlantirish va shakllantirishga qaratilgan mashqlar va texnikalar majmuasidan foydalanishni nazarda tutuvchi maxsus ishlab chiqilgan metodika asosida amalga oshirilsa.

Shunday qilib, texnik universitetda chet tilini kasbiy yo'naltirilgan holda o'qitish mazmunni tanlashga yangicha yondashuvni talab qiladi. U inson faoliyatining ma'lum bir sohasidagi so'nggi yutuqlarga yo'naltirilgan bo'lishi, talabalarning kasbiy manfaatlariga bevosita ta'sir ko'rsatadigan sohalaridagi ilmiy yutuqlarni tezkor aks ettirishi va ularning kasbiy o'sishi uchun imkoniyat yaratishi kerak. Texnik universitetda chet tilini o'qitish mazmunini haqli ravishda talabalar o'rganish jarayonida chet tilini bilish sifati va darajasi ularning ehtiyojlari va maqsadlariga, shuningdek, ma'lum bir ta'lim darajasining maqsad va vazifalariga mos kelishi uchun o'rganishlari kerak bo'lgan narsalar to'plami sifatida ko'rib chiqilishi mumkin. Tarkibni tanlash talaba shaxsining har tomonlama va har tomonlama rivojlanishiga yordam berish va uni kelajakdagi kasbiy faoliyatga tayyorlash uchun mo'ljallangan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Qish, I.A. Asosiy vakolatlar - zamonaviy ta'lim natijasining yangi paradigmasi // <http://www.eidos.ru>
2. Bagateeva, A.O., Axmetzyanova, G.N., Valeeva, N.Sh. Texnik universitetda bo'lajak mutaxassislarning chet tilining kommunikativ kompetentsiyasini shakllanti-rishning nazariy asoslari / 2012. – №10 – P.385-388.
3. Obraztsov, P.I. Universitetlarning nolingvistik fakultetlarida chet tillarini kasbiy yo'naltirilgan o'qitish / – Orel: OSU, 2005. – B.20-23, 92-97.
4. Volkov, N.G. O'qituvchining shaxsiyati va innovatsion universitetda yangi o'qitish texnologiyalari / 2012. - No 10 - b. 392-400.

5. Vasilyeva, Yu.S. Zamonaviy sharoitda chet tillarini o'qitish usullarini tanlash asoslari // Ta'lim sifatini boshqarish kontekstida tillar va madaniyatlarni o'qitishning zamonaviy modellari. – M., 2009. – B. 150-155.

6. Begmuradovich, S. A. (2025). EINSATZ VON INFORMATIONSTECHNOLOGIE IM FREMDSPRACHENUNTERRICHT. SOVREMENNOE OBRAZOVANIE I ISSLEDOVANIYA, 1(3), 97-102.

7. Bekmuradovich, S. A. (2025). THE USAGE OF MODERN EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS. TA'LIM, TARBIYA VA INNOVATSIYALAR JURNALI, 1(2), 180-184.

8. Begmuradovich, S. A. (2023). INTEGRATION OF EDUCATIONAL PROCESS FORMS. PEDAGOGIKA, PSIXOLOGIYA VA IJTIMOY TADQIQOTLAR| JOURNAL OF PEDAGOGY, PSYCHOLOGY AND SOCIAL RESEARCH, 2(2), 20-23.

9. Абдулазизова, С. М., & Мадрахимова, З. Ф. (2024). ВАЖНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СОВРЕМЕННЫХ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ. YANGI O 'ZBEKISTON, YANGI TADQIQOTLAR JURNALI, 1(3), 94-96.

10. Мадрахимова, З. Ф. (2023). СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ РУССКОГО ЯЗЫКА В ВУЗЕ. MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS, 1(1), 94-97.

11. Мадрахимова, З. Ф. (2024). Литературные Загадки В Детской Поэзии: Описание, История Создания. Journal of Innovation in Education and Social Research, 2(1), 166-171.

12. Аблаева, Н. К., & Зулунова, К. К. (2024). ТЕМА " МАЛЕНЬКОГО ЧЕЛОВЕКА " В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ПУШКИНА (" ПОВЕСТИ БЕЛКИНА "). НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ "МА'MUN SCIENCE", 2(1).

13. Аблаева, Н. К. (2023). МНОГООБРАЗИЕ ТЕМ В ПОЭЗИИ БАБУРА. O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI, 2(16), 566-569.

14. Аблаева, Н. К., & Атаназарова, Х. М. (2024). ПЕЙЗАЖНАЯ ЛИРИКА ФЕТА. JOURNAL OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC RESEARCH, 1(4), 188-193.

15. Аблаева, Н. К., & Хасанова, Ш. К. (2024). АФОРИЗМЫ В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ГРИБОЕДОВА (" ГОРЕ ОТ УМА "). YANGI O 'ZBEKISTON, YANGI TADQIQOTLAR JURNALI, 1(4), 264-268.

16. Аблаева, Н. К. (2024). «НАРОДНАЯ ДРАМА» АН ОСТРОВСКОГО «ГРОЗА» В КОНТЕКСТЕ ФОЛЬКЛОРНЫХ И ОБРЯДОВЫХ ТРАДИЦИЙ. YANGI O 'ZBEKISTON, YANGI TADQIQOTLAR JURNALI, 1(3), 24-29.

17. Аблаева, Н. К., & Сапарбаева, С. Б. (2024). ГЕРОЙ НАШЕГО ВРЕМЕНИ"- ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ РОМАН РУССКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ. Miasto Przyszłości, 46, 693-697.

18. Аблаева, Н. К. (2023). «ТЕНЬ МОЯ НА СТЕНАХ ТВОИХ». (Восточные мотивы в творчестве Анны Ахматовой). НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ “MA’MUN SCIENCE”, 1(1).
19. Жаббарова, Ю. (2024). Chet ellik talabalar uchun lingvistik va madaniy komponentlarni o ‘z ichiga olgan darsliklar va o ‘quv qo ‘llanmalarini yaratish. Лингвоспектр, 3(1), 180-184.
20. Xujamuradovna, J. Y. (2024). MATN SHAKLLANISHIDA QARINDOSHLIK ATAMALARINING O ‘ZIGA XOS O ‘RNI. worldly knowledge conferens, 8(2), 71-73.
21. Xujamuradovna, J. Y. (2024). “QARINDOSHLIK” KONSEPTI SEMANTIK KO ‘LAMINING YAQIN VA UZOQ HUDUDLARIGA BIR NAZAR. International journal of scientific researchers (IJSR) INDEXING, 5(2), 1468-1470.
22. Жаббарова, Ю. (2023). Значение интеграционных процессов в образовании. Актуальные проблемы обучения социально-гуманитарных наук в медицинском образовании, 1(1), 57-64.
23. Жаббарова, Ю. (2023). Образование молодежи–судьба народа, прогресс родины. Актуальные проблемы обучения социально-гуманитарных наук в медицинском образовании, 1(1), 48-56.
24. Жаббарова, Ю. Х. (2023). ВЕРБАЛИЗАЦИЯ КОНЦЕПТА «РОДНЯ» В УСЛОВИЯХ ДИСКУРСА. In НАУЧНЫЕ РЕВОЛЮЦИИ: СУЩНОСТЬ И РОЛЬ В РАЗВИТИИ НАУКИ И ТЕХНИКИ (pp. 81-83).
25. Жаббарова, Ю. (2022). KINSHIP TERMINOLOGY AS AN IMPORTANT ETHNOGRAPHIC AND HISTORICAL SOURCE. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ЯЗЫКА, ОБРАЗОВАНИЯ, ПЕРЕВОДА, 3(5).
26. КОННОТАЦИЯ, Қ. Т. И. П. Жаббарова Юлдуз Хужамурадовна. SCIENTIFIC REPORTS OF BUKHARA STATE UNIVERSITY.